

Kønsroller og identitet i skolen

Skolen ved Sundet har ingen principper ift. kønsopdeling.
En opdeling i forhold til køn, ville være en form for holddeling.
Holddeling skal være fagligt funderet og skal evalueres jævnlgt.

"For elever i børnehaveklasse og på 1.-6. klassetrin kan holddannelse på baggrund af den løbende evaluering inden for det enkelte fag tidligst ske efter skoleårets begyndelse og kun omfatte dele af det enkelte fags stofområder samt kun ske for kortere kurser", sådan bliver reglen for de første skoleår, mens der for de ældre årgange ikke er samme krav om kortere kurser. Til gengæld er der krav om, at "der jævnlgt (mindst hver 2.-3. måned) foretages en konkret pædagogisk vurdering af brugen af holddannelse på baggrund af fagligt niveau i forhold til såvel klassen som den enkelte elev".
Liz Nymann Lausten, chefkonsulent i Undervisningsministeriet

Nedenfor findes 4 artikler om kønsroller og identitet og der er endnu mere at læse på dette link:
[Blik for køn i pædagogisk praksis.](#)

Vh NH

Indhold

Farvel til de heteroseksuelle? Teenagere er ligeglade med køn!	2
Børn og køn: Det har også konsekvenser ikke at gøre noget	4
Kristeligt Dagblad Børns kønsroller er igen sat til diskussion	7
Kvinder og mænd i uddannelse	14

COVER

Farvel til de heteroseksuelle?

Teenagere er ligeglade med køn!

Fokus på flydende grænser mellem køn har været stort de seneste par år. Nu viser en ny undersøgelse, at de 13-20 årige ikke går op i køn og seksualitet.

14. marts 2016, Moussa Mchangama

I mode- og kulturbilledet har transkønnethed, agender og flydende grænser mellem køn været en omsiggribende trend de seneste par år. Noget tyder på, at der dog rent faktisk også er en lille kulturel revolution på vej. For en ny undersøgelse viser, at Generation Z, som man kalder dem mellem 13-20 år, går langt mindre op i køn og seksualitet end tidligere generationer.

Flydende seksualitet

Undersøgelsen er skabt af det amerikanske trendbureau J. Walter Thompson Innovation Group og er blevet udgivet i samarbejde med Vice. Undersøgelsen viser, at kun 48 pct. af de adspurgte teens identificerer sig som værende helt heteroseksuelle – i modsætning til 65 pct. af unge mellem 21 og 34.

Teenagerne er blevet bedt om at placere deres egen seksualitet på en såkaldt Kinsey-skala, der er en skala fra 0-6. Her angiver 0 at man identificerer sig som fuldstændig heteroseksuel, mens 6 betyder 100 pct. homoseksuel. Over en tredjedel af de adspurgte valgte et nummer mellem 1-5, og viser dermed en varierende grad af biseksualitet. Kun 24 pct. af de 21-34 valgte det samme.

Han, hun, høn, hen

Når det kommer til køn og måden, man opfatter og konstruerer dem på, er de unge teenagere også foregangspersoner. 56 pct. af de 13-20-årige siger således, at de kender nogen, der benytter kønsneutrale pronominer, fx hen (eller på engelsk 'they', 'theym' eller 'ze'). En tredjedel af de adspurgte i Generation Z siger, at de er meget enige i, at køn ikke er ligeså vigtigt som tidligere, når det kommer til at definere mennesker. Disse tal skal holdes op mod, at kun 23 pct. af de adspurgte over 28 siger det samme, mens 43 pct. er i kontakt med folk, der bruger kønsneutrale pronominer. Det betyder altså et markant stigning i antallet af helt unge, der på forskellig vis oplever folk bruge kønsneutrale pronominer – fx på sociale medier og på nettet. *Artiklen fortsætter under galleriet.*

Se et udsnit af forskellige måder modebranchen har repræsenteret kønsneutrale udtryk eller brugt transkønnede modeller, der er med til at udfordre den binære og rigide opfattelse af køn.

Afgørende for mode

Undersøgelsen er bl.a. interessant for modebranchen, ikke kun fordi de unge ser ud til at gøre op med den traditionelle og binære opdeling i to køn – mand og kvinde. Dette bør for det første vække opmærksomhed hos designere og brands, fordi de flestes tilgang til tøj jo netop er opdelt rent kønsmæssigt. En opsigtsvækkende forskellighed fra dette er Guccis kreative direktør Alessandro Michele, der netop har skabt et langt mere kønsneutralt brand – hvilket du kan læse mere om her.

Men samtidig svarer de 13-20-årige, at de er ligeglade med køn, når de shopper. Kun 44 pct. siger, at de altid køber tøj, der er designet til netop deres køn. Det er et fald på 10 pct., når man sammenligner med de 21-34-årige.

Overordnet tegner der sig altså et billede af to unge generationer, der på mange måder viser et skred i de rigide opfattelser af køn – og det er især de aller-ynge, der er eksponenter for dette. Udviklingen tilskrives bl.a. sociale medier og internettets mulighed for at opsøge folk og grupperinger, der tidligere var langt mere usynlige i samfundet.

Information

Børn og køn: Det har også konsekvenser ikke at gøre noget

I modsætning til vores nordiske naboer står udviklingen i Danmark stort set stille, når det kommer til arbejdet med køn i folkeskolen og daginstitutionerne. Det har store konsekvenser for børnene, påpeger eksperter, der dog ikke kan blive enige om, hvorvidt de egenskaber, man traditionelt tillægger drenge og piger, skal brydes eller tværtimod fremmes

Når det kommer til at arbejde med køn i folkeskole og daginstitutioner, sker der stort set intet i Danmark. I de andre nordiske lande har man i mange år haft fokus på både lovgivningstiltag og forskning og særligt Sverige har markeret sig senest med historier om institutionen Egalia. Her arbejder man aktivt kønsneutralt i forhold til lege og bruger mange kræfter på at bryde cementeringen af stereotype kønsroller ned.

Ifølge en rapport fra 2005 udarbejdet af Nordisk Institut for Kundskab om Køn for Nordisk Ministerråd er der ingen tiltag på området i Danmark, blandt andet fordi »den

'danske' kultur fremstilles og forstås som kønsneutral, hvilket medfører en kønsblindhed«, som der står i rapporten. En selvforståelse der har store konsekvenser:

»Konsekvensen af ikke at arbejde med køn er, at man ensretter nogle børn, og at man ubevidst kommer til at afgrænse dem fra hele paletten af muligheder,« siger Julie Manley Vorsaa, der er talsperson for foreningen Køn i Pædagogik, der arbejder for at »øge opmærksomheden omkring stereotype kønsroller og forståelser af køn i den pædagogiske dagligdag«.

»Man har en idé om, at man arbejder med 'det hele barn', men i virkeligheden har man nogle kasser, som man sætter børnene ind i, og så er det inden for de kasser, at børnene får lov at udfolde sig,« siger hun.

Op til den enkelte

Ifølge Julie Manley Vorsaa blev køn skrevet ind i revideringen af pædagoguddannelsen i 2007, men kun som en bisætning og uden at komme nærmere ind på, hvordan det så skal udmøntes i undervisningen i praksis. Det betyder, at undervisningen kan variere lige fra socialkonstruktivisme til essentialisme alt efter underviserens egen holdning:

»Det er problematisk, at vi snakker om at skulle være så fagligt funderede i vores arbejde som pædagoger, men når vi taler om køn, som er en stor del af den måde, vi opfatter og tolker børn på, så er det okay ikke at være fagligt funderet, men bare bygge det på sin egen opfattelse af, hvad en dreng og en pige er,« siger Julie Manley Vorsaa.

Også Cecilie Nørgaard, der er kønssociolog og forfatter mener, at de manglende tiltag er problematiske.

»Køn er den sociale kategori, som fylder allermest mellem mennesker også i en pædagogisk praksis som en skoleverden,« siger hun og påpeger, at det giver rum for en lang række ubevidste kønsstereotype strategier, som man ikke tænker over.

»Problemet er, at det er en meget strukturerende faktor, vi ikke er bevidste om, og som skaber nogle forskellige og til tider ulige betingelser for børn,« siger hun.

Kvinder dominerer

Professor Niels Egelund fra Institut for Uddannelse og Pædagogik, Aarhus Universitet, bakker op om, at der er brug for lovgivning på området, men han er ikke begejstret for det, der foregår i f.eks. den svenske institution Egalia.

»Det er helt ude i skoven at afvise de psykobiologiske forklaringer på, at vi har noget, vi slæber med os i generne, som gør, at drenge og piger har forskellige fremtrædelsesformer og ønsker til aktiviteter,« siger han.

I stedet for at bryde med kønsrollerne burde man indtænke kønnet ved især at oprette nogle drengespecifikke tilbud, da daginstitutionere ifølge Niels Egelund i dag er befolket af kvinder og derfor let bliver et kvindeunivers. Dermed skal man nærmere gøre plads til de kønsmæssige forskelligheder i stedet for at forsøge at bryde dem.

»Der er nogle træk, der har en evolutionsmæssig baggrund og er udviklet igennem flere hundrede års udviklingshistorie, hvor der igennem historien har været brug for, at drengene var udfarende, mens kvinderne var mere sociale,« siger han.

Den eneste institution i Danmark, der rent faktisk arbejder med køn, er Triton i Kolding, hvor der netop tages udgangspunkt i de forskelligheder. Her er børnene opdelt efter køn, og piger og drenge har hver deres indgang til institutionen. Arbejdet med køn sker altså ikke for at bryde med de gængse opfattelser af kønnene, men tager tværtimod udgangspunkt i de forskellige egenskaber, kønnene bliver tillagt.

Kristeligt Dagblad

Børns kønsroller er igen sat til diskussion

- AF JON GEHLERT
- 26. juni 2013 01:01

Pædagoger skal uddannes bedre til at lade drenge og piger udfordre egen kønsidentitet, fremgår det af politisk aftale i hvert fald ifølge Enhedslisten. Forskere advarer mod kønsneutrale tilstande

Er landets børnehavepædagoger i stand til at rumme drenge, som klæder sig ud med diadem og i kjole? Og hvad med piger, som bygger huler og leger med sværd?

I fredags indgik regeringspartierne, Enhedslisten og Dansk Folkeparti en aftale om rammerne for fremtidens pædagoguddannelse, og i aftaleteksten lyder det, at det sikres, at kønsdimensionen indgår i de relevante vidensområder i grundfagligheden.

Hvad formuleringen dækker over, er der opstået voldsom uenighed om blandt aftalepartierne, men ifølge Rosa Lund, Enhedslistens uddannelses- og familieordfører, betyder passagen, at fremtidens pædagogstuderende skal undervises mere og bedre i børns kønsroller.

Selvfølgelig er der noget biologisk over vores køn, men det er også en social konstruktion, når vi fra barnsben lærer, at drenge spiller fodbold, og piger leger prinsesser. Det er skidt for børnene, for de skal have lov at være børn og udfordre deres identitet og kønsroller. De skal have frihed til at prøve ting af. Så det her handler ikke om, at drenge ikke må spille fodbold, og piger ikke må være prinsesser, men om at give børnene frihed.

Den udlægning er Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne lodret uenige i, mens De Radikale bakker op. Rygstøtte får Enhedslisten også delvist fra Jan Kampmann, professor og barndomsforsker ved Roskilde Universitet. For i både

pædagoguddannelsen og i den pædagogiske praksis i landets børneinstitutioner er der forbløffende lidt opmærksomhed omkring betydningen af køn, mener han.

Og når man endelig er opmærksom på køn, bliver det ofte reduceret til stereotyper om, hvordan drenge og piger er. Så der er helt klart behov for en kvalificering af den måde, vi forholder os til køn på.

Der er dog et men i Jan Kampmanns glæde over det øgede fokus på køn:

Det er enormt vigtigt, at det ikke betyder, at vi tager inspiration fra de svenske forsøg på at ophæve kønnenes betydning, for det er ikke i overensstemmelse med børnenes egen måde at opfatte køn på. De forskellige køn er en væsentlig del af børnenes identitetssøgen.

Den svenske reference henviser til sommeren 2011, hvor diskussionen bragede om den såkaldte genus-pædagogik, som særligt børnehaven Egalia i Stockholm blev bannerfører for. Pædagogikken fokuserer på at udviske grænserne for, hvad der er mandligt og kvindeligt, og de kønsbestemte stedord han og hun er erstattet af det kønsneutrale udtryk hen.

Ifølge Niels Egelund, professor og leder af Center for Strategisk Uddannelsesforskning ved Danmarks Pædagogiske Universitet, kan formuleringen i den nye pædagogifortale være et skridt i retning af genus-pædagogikken, hvilket i hans vurdering vil være langt ude og kunstigt.

Drenge og piger skal selvfølgelig være drenge og piger. Milde moses, hvad er det andet for noget socialkonstruktivistisk pjat. Vi gør ikke børnene nogen tjeneste ved at indføre kønsneutralitet, men hvis aftalen betyder, at pædagogerne skal arbejde drenge- og pigeorienteret, fordi drenge og piger har forskellige behov, så helt fint, siger han.

Enhedslistens Rosa Lund forsikrer, at genus-pædagogikken ikke er tanken bag formuleringen i aftaleteksten, og barndomsforsker Jan Kampmann advarer da også mod at udviske kønnene, for det strider ganske enkelt mod børnenes natur.

Men der har været en tendens til, at vi glider tilbage i gamle kønsrolle-stereotyper, og hvis voksne og pædagoger lancerer forventninger til den almindelige dreng og den almindelige pige, fastlåser de børnene. Et øget fokus kan forhåbentlig give de kommende pædagoger et bedre fagligt grundlag at arbejde ud fra.

Pædagoger fastholder kønsroller

Studier fra Sverige viser, at pædagoger fastholder piger og drenge i traditionelle kønsroller, fordi piger og drenge ikke får den samme behandling.

Ligestillingspædagogik vinder derfor mere og mere frem i Sverige. Pædagogerne fokuserer på, at alle børn får de samme muligheder i stedet for at tænke på, hvad der er typisk for henholdsvis drenge og piger

Af: Anni Lyngskær

Måden, pædagoger taler til piger og drenge på, er vidt forskellige. De emner, pædagogerne taler med piger og drenge om, er vidt forskellige, og kropssproget er forskelligt. Det betyder, at børnene, allerede fra de er helt små, opdrages til og fastholdes i traditionelle kønsroller. Det er et stort problem, mener svenske Kajsa Wahlström, tidligere børnehaveleder og nuværende konsulent i ligestillingspædagogik i Sverige.

"Alle børn skal have lige muligheder. Vi skal åbne verdenen for dem. Vi skal udvide kønsrollerne. I dag er det sådan, at pigerne har en verden og drengene en anden. Pigerne skal være hjælpsomme, pligtopfyldende og må ikke sige nej. Mens drengene tænker på sig selv, træffer beslutninger og sidder på magten," siger Kajsa Wahlström.

Den opfattelse deler leder af Center for Ligestillingsforskning på Roskilde Universitetscenter, Karen Sjørup.

"Jeg har ikke noget imod, at piger og drenge er forskellige. Problemet opstår, hvis man begrænser det ene eller andet køns udfoldelsesmuligheder. Det er problematisk, hvis man lægger op til en stereotyp forestilling om køn, altså at drengene har lov til at være mere aggressive, og pigerne skal være mere rolige og drage omsorg for hinanden. På den måde har man indskrevet en kønsarbejdsdeling allerede fra børnehaven. Det er en uendelig begrænsning af de muligheder, der er," konstaterer hun.

Mænd har magten. Pointen med ligestillingspædagogik er ikke, at piger skal ændres til drenge eller drenge til piger. Tværtimod handler det om at få de to køn til at spille bedre sammen og lære af hinanden.

"Vi skal tænke på, hvad der er det bedste ved den måde, vi behandler drengene på. Og det bedste ved den måde vi behandler pigerne på. Måske har pigerne også brug for det gode, vi giver drengene og omvendt. På den måde kan vi give begge køn det bedste fra begge verdener. De skal have det hele, sådan at de selv kan vælge bagefter," forklarer Kajsa Wahlström.

Ligestillingspædagogikken går ikke til angreb på piger og drenges forskelligheder, men fokuserer som navnet antyder nærmere på at stille de to køn lige. For Kajsa Wahlström er det helt store problem den skævvridning, der er af magten.

"Mænd har magten. Ikke en mand, men mænd i det hele taget. Det vigtigste er, hvad mænd siger og gør. Det skal altid handle om magt, når man snakker om mænd. En dreng kan ikke bare være en venlig dreng, for en venlig dreng er næsten ligesom en pige. Og så er han ude. Så når man snakker med drenge, er det altid hvor mange og hvor langt. Man kan altid gøre det op i mål. Verden er lavet til drenge, en verden hvor man kan tælle. Når man taler med

piger, er det om følelser," siger Kajsa Wahlström.

I 1996 indførte Kajsa Wahlström ligestillingspædagogik i de børnehaver, hun dengang var leder i. Siden er hun blevet selvstændig, har skrevet bogen "Piger, Drengene og Pædagoger", der handler om ligestillingspædagogik, og hun er en efterspurgt foredragsholder og konsulent overalt i Sverige. Alene i 2006 skal hun møde 12.000 fagfolk på sine workshops og til foredrag. "Pædagogerne er ikke bevidste om, at de behandler piger og drenge forskelligt, det sker automatisk. Og jeg er sikker på, det ikke bare var noget, der foregik, der hvor jeg var leder. Som konsulent har jeg set mange eksempler på, at det foregår, også i ellers velfungerende børnehaver," fortæller hun.

Ligestillingspædagogik handler om at udvide de traditionelle kønsroller. Piger kan altså stadig klæde sig som en prinsesse, og drenge kan tage en gammeldags slåskamp.

Ulighed var udbredt. Arbejdet med ligestilling i svenske institutioner blev skudt i gang i november 1995. På et møde for 70 børnehavedere blev et brev fra den svenske ligestillingseksperter Ingemar Gens læst op. Han ville starte et ligestillingsprojekt for børnehavebørn, fordi han mente, at det var mens børnene var små, at der skulle sættes ind. Kajsa Wahlström, der dengang var leder i Tittmyran og Björntomtens børnehaver blev straks tændt på ideen, og arbejdet begyndte.

Egentlig syntes hun, at alt fungerede godt i hendes børnehaver. Børnene var søde og pædagogerne dygtige, men da de begyndte at observere, hvad der egentlig foregik i børnehaven, vendte billedet. Det blev tydeligt for alle, at uligheden stortrivedes i både Tittmyran og Björntomten.

Projektet med ligestillingspædagogik viste, at pigerne blev berøvet mulighederne for at udvikle mod, egen vilje, evne til at tage initiativ, til at være hovedrolleindehavere og til at tro på sig selv. Men også drengene var tabere i forskelsbehandlingen. De blev frarøvet at udvikle empati, nærhed, hjælpsomhed, positiv kropskontakt og sprog.

Pædagogerne begyndte med at observere og skrive ned på papir, hvad de så. Kort tid efter brugte de båndoptager, fordi det var svært at få det hele med, når de bare havde pen og papir. Til sidst fik de bevilliget et videokamera, der gav endnu bedre mulighed for at få det hele med.

Hver uge filmede pædagogerne arbejdssituationer med børnene: Påklædning i gaderoben, bollebagning og samlinger. Fokus var på pædagogen og ikke på børnene. De observerede hinandens kropssprog, stemmeføring og samtaler med børnene. Det viste sig hurtigt, at pædagogerne talte helt forskelligt til piger og drenge.

"Vi talte om relationer med pigerne og om udseende og hjælpsomhed og ofte brugte vi lange sætninger og ord. Til drengene sagde vi: "Gå ud!", "Stop nu!", "Ti stille!" De fik altid kun to ord og mange reprimander. Ellers blev drengene spurgt om, hvor mange og hvor langt. Det var hele tiden målbare ting, de blev spurgt om," fortæller Kajsa Wahlström og giver et eksempel: "Hvis en pige for eksempel fortalte, at hun havde været ude og køre på scooter med sin far, svarede pædagogen ofte noget a la: "Åh, var du ikke bange?"

Fortalte en dreng det samme, blev han i stedet for spurgt, hvor stærkt og hvor langt han kørte.

Hver gang vi taler til drenge og piger, placerer vi dem i forskellige verdener," siger Kajsa Wahlström.

Adskillelsepædagogik. Pædagogerne i Tittmyran og Björntomten besluttede efter nogen tids observationer at sætte ind ved frokosten.

Tidligere var frokosten et måltid, hvor børnene sad skiftevis dreng og pige. Egentlig gik det godt med at afvikle frokosten, der var fred og ro, men under videooptagelserne gik det op for pædagogerne, at det ikke var deres fortjeneste alene.

Observationerne havde vist, at pigerne fungerede som hjælpefrøkener. De reagerede på det mindste "øh" fra deres små, mandlige kammerater. Pigerne rakte mælken over bordet, sendte kødet rundt og lod drengene få først. Drengene nåede aldrig at sætte ord på, at de for eksempel gerne ville bede om mælken. Og pigerne nåede ikke at spise ret meget, fordi de i stedet servicerede drengene. Det var den observation, der lå til grund for den fremtidige

adskillelse.

Børnene blev nu delt op efter køn, men sad stadig i samme rum. Efter nogle dage, hvor pædagogerne fortsatte med at videofilme, gik det op for dem, at denne adskillelse ikke var nok.

"Pigerne og drengene skulle jo lære to vidt forskellige ting. Pigerne ville vi have til at snakke højt og måske være lidt vildere ved bordet, og vi ville gerne træne opførsel og hjælpsomhed med drengene. Derfor nyttede det ikke, de var i samme rum," forklarer Kajsa Wahlström. Pædagogerne valgte i stedet at adskille børneflokkene yderligere. Drengene og pigerne blev placeret i hvert sit rum.

"Til at begynde med sagde vi: "Pigerne bliver nødt til at komme ind i et andet rum." Det betød jo, at drengene var her, og pigerne skulle flytte. Og så havde vi jo det samme problem igen. Pigerne måtte bøje sig for drengene. Vi ændrede det derfor hurtigt til: "Vi bliver nødt til at fordele dem i to forskellige rum." Sådan at hverken piger eller drenge sidder i det oprindelige rum, for at de to køn er lige," fortæller Kajsa Wahlström.

Kønsadskilt pædagogik er ikke et nyt påfund, og det kan virke både positivt og negativt. Kajsa Wahlström understreger da også, at det er vigtigt at have tænkt igennem, hvorfor man adskiller kønnene, og at lederen tager ansvaret på området.

I rapporten "Køn, ligestilling og skole 1990-2004," udarbejdet af kønsforskerne Kirsten Reisby og Susanne V. Knudsen for Nordisk Ministerråd, gives en oversigt over den forskning om ligestilling, der har været i skoler og institutioner i Norden. Evalueringer af forskellige projekter i Danmark, hvor børnene har været kønsadskilt, har vist sig at være givtige for både børn og voksne. Pædagoger svarer, at de har fået en større indsigt i og forståelse for de to køns forskellige måder at handle på. Både drenge- og pigebørn er positive overfor adskillelsen, særligt de stille piger giver udtryk for, at de har følt sig mere trygge.

Gode resultater. Pædagogerne mener, at de kan mærke en forskel på børnene, der går i Björntomten og Tittmyran i dag set i forhold til de børn, der gik i institutionerne, før pædagogerne begyndte at arbejde med ligestillingspædagogikken.

"Vi kan se det på pigernes kroppe. De er mere oprejste, og bruger ordet "jeg" mere. Drengene er blevet bedre til at tale om tingene i stedet for at slå. Og pædagogerne ikke mindst, de er blevet mere fokuseret og professionelle i deres arbejde. Deres selvtillid voksede, da vi begyndte at se resultaterne," fortæller Kajsa Wahlström, om sit personales udvikling.

Lærerne og pædagogerne i den lokale skole noterede sig også væsentlige forandringer, første gang en gruppe af "ligestillingsbørnene" begyndte i skolen.

Ifølge Kajsa Wahlström gik det desværre ikke længe, før de hjælpsomme drenge og de selvstændige piger var tilbage i deres traditionelle kønsroller. Det skyldes ifølge hende, at pædagogerne og lærerne i skolen ikke arbejdede med ligestillingspædagogik.

"Det var forfærdeligt at se vores fantastiske børn forandre sig så hurtigt," fortæller hun. Det er der i dag lavet om på. Nu arbejder børnehaver og skole sammen om ligestillingspædagogikken.

Drenge får hovedrollen. I følge Kajsa Wahlström er drenge for eksempel gode til at tage hovedrollen, når en pædagog giver den til ham. Piger derimod er bange for at bære hovedrollen.

"Piger er ikke vant til at være i fokus. Vi pædagoger giver al vores opmærksomhed til drengene. Når pædagogerne skal tale om Anna på et personalemøde, går der to minutter, og så taler man om Michael og John i stedet for. Måske fordi de sidder ved siden af hende, eller fordi de har det samme problem. Det betyder, at vi hver gang giver vores tid og interesse til drengene.

Mange vil sige, at drengene tager tiden. Men de kan ikke tage tiden, pædagogerne giver tiden til drengene. Og nu skal vi til også at give tid til pigerne, de har brug for det," understreger Kajsa Wahlström.

Drenge er også gode til at prøve igen og igen, selvom de fejler de første par gange, hvor piger er mere tilbøjelige til at give op på forhånd. Drengene er også gode til at træffe valg i modsætning til piger, der ofte søger et kompromis.

"Kommer en dreng hen til en kvindelig pædagog og spørger, hvilken af hans biler, hun tror, der kan køre stærkest, svarer pædagogen: "Det ved jeg ikke, den der måske? Eller den anden, nej jeg tror, de er lige hurtige."

Men drengen holder fast i sit spørgsmål og tvinger pædagogen til at vælge, fordi han er vant til det fra sine kammerater. Kommer en pige derimod og spørger den samme pædagog, hvilken af hendes to tegninger, der er flottest, slipper pædagogen nemmere af sted med at vælge begge tegninger. Piger står kun sjældent fast, og det betyder, at piger og kvinder senere hen har utrolig svært ved at træffe valg. Det handler selvfølgelig om, at piger og kvinder opdrages til at tilfredsstille andres behov og altid vil sørge for at bevare en god stemning," forklarer Kajsa Wahlström.

Kajsa Wahlströms eksempler kommer nemt til at virke som simple stereotyper, og hun understreger da også flere gange gennem interviewet, at når hun siger "alle drenge", mener hun selvfølgelig næsten alle drenge, fordi der altid er undtagelser.

Et stykke inde i interviewet er det blevet tid til en frokostpause.

"Skal vi holde en pause? Vi kan enten tage en sandwich her eller tage ud i byen og finde noget, hvad har du lyst til," spørger Kajsa Wahlström journalisten.

Uden at tænke et sekund over det, svarer undertegnede automatisk:

"Det ved jeg ikke rigtig. Det betyder ikke noget for mig. Vi kan gøre begge dele, hvad vil du helst?"

"Nej!" udbryder Kajsa Wahlström med fuld kraft.

"Jeg spurgte dig, hvad vil du helst. Ser du, hvad jeg mener? Kvinder kan ikke træffe valg og vil altid gøre alt for at stille andre tilfredse," siger hun.

**MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING**

Kvinder og mænd i uddannelse

Alle talenter skal i spil, og derfor skal den enkelte have mulighed for at udfolde sig og frihed til at udnytte sine potentialer.

Alle talenter skal i spil, og derfor skal den enkelte have mulighed for at udfolde sig og frihed til at udnytte sine potentialer.

Vi har som samfund ikke råd til at gå glip af de uudnyttede ressourcer, der for eksempel ligger i at få flere piger ind i tekniske fag og flere drenge til at klare sig bedre i uddannelsessystemet.

Det kønsopdelte uddannelsessystem bidrager til en fastholdelse af det kønsopdelte arbejdsmarked. Det fører ikke blot til et ufleksibelt arbejdsmarked, men også til at der fortsat er lønforskelle mellem kvinder og mænd.